

Versiune anonimată

Traducere

C-655/23 – 1

Cauza C-655/23

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

7 noiembrie 2023

Instanța de trimitere:

Bundesgerichtshof (Germania)

Data deciziei de trimitere:

26 septembrie 2023

Intimat-reclamant:

IP

Recurentă-pârâtă:

Quirin Privatbank AG

[omissis]

BUNDESGERICHTSHOF

ORDONANȚĂ

[omissis]

din

26 septembrie 2023

în litigiul dintre

IP, [omissis],

intimat-reclamant,

[omissis]

și

Quirin Privatbank AG, [omissis] Berlin,

recurentă-pârâtă,

[omissis]

În urma ședinței din 11 iulie 2023, Camera a VI-a civilă a Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania) [omissis]

a dispus:

- I. Suspendă procedura.
- II. Adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene următoarele întrebări preliminare în vederea interpretării Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor, denumit în continuare „RGPD”, JO 2016, L 119, p. 1):
 - 1)
 - a) Articolul 17 din RGPD trebuie interpretat în sensul că, în cazul în care nu solicită operatorului ștergerea datelor, persoana vizată ale cărei date cu caracter personal au fost divulgate în mod ilegal de către operator, prin transfer ulterior, are dreptul de a solicita operatorului să se abțină de la orice alt transfer ilegal ulterior al acestor date?
 - b) Un astfel de drept de a introduce o acțiune în încetare poate să rezulte (și) din articolul 18 din RGPD sau dintr-o altă dispoziție din RGPD?
 - 2) În cazul unui răspuns afirmativ la întrebările 1a) și/sau 1b):
 - a) Dreptul de a introduce o acțiune în încetare în temeiul dreptului Uniunii există numai în cazul în care există riscul unor noi încălcări, în viitor, ale drepturilor pe care RGPD le recunoaște persoanei vizate (risc de repetare)?
 - b) Existența riscului de repetare se prezumă, dacă este cazul, pe baza încălcării deja existente a RGPD?
 - 3) În cazul unui răspuns negativ la întrebările 1a) și 1b):

Articolul 84 coroborat cu articolul 79 din RGPD trebuie interpretate în sensul că permit instanței naționale să acorde persoanei vizate, ale cărei date cu caracter personal au fost divulgate în mod ilegal de către operator prin transfer ulterior, pe lângă despăgubiri pentru prejudiciul material sau moral în sensul articolului 82 din RGPD și pe lângă drepturile care decurg din articolele 17 și 18 din RGPD, un drept de a introduce, împotriva operatorului, o acțiune în încetarea oricărui alt transfer ilegal ulterior al acestor date, în conformitate cu dispozițiile dreptului național?

- 4) Articolul 82 alineatul (1) din RGPD trebuie interpretat în sensul că simplele sentimente negative, precum supărarea, indignarea, nemulțumirea, îngrijorarea și teama, care, în sine, fac parte din riscul general al vieții și, adesea, din experiența cotidiană, sunt suficiente pentru a prezuma un prejudiciu moral în sensul acestei dispoziții? Sau este necesar, pentru a prezuma un prejudiciu, ca persoana fizică în cauză să sufere un dezavantaj care depășește aceste sentimente?
- 5) Articolul 82 alineatul (1) din RGPD trebuie interpretat în sensul că gravitatea culpei operatorului sau a persoanei împuternicite de operator sau al personalului acestuia reprezintă un criteriu relevant pentru evaluarea cuantumului prejudiciului moral pentru care trebuie plătite despăgubiri?
- 6) În cazul unui răspuns afirmativ la întrebările 1a), 1b) sau 3:

Articolul 82 alineatul (1) din RGPD trebuie interpretat în sensul că, la evaluarea cuantumului prejudiciului moral pentru care trebuie plătite despăgubiri, se poate ține seama, în scopul reducerii dreptului la despăgubiri, de faptul că persoana vizată are, pe lângă dreptul la despăgubiri, un drept de a introduce o acțiune în încetare?

Motive:

- 1 I. Situația de fapt și litigiul principal
- 2 Intimatul-reclamant (denumit în continuare „reclamantul”) solicită recurenței-pârâte (denumită în continuare „pârâta”) încetarea divulgării datelor cu caracter personal și despăgubirea prejudiciului moral cauzat ca urmare a acestei divulgări.
- 3 1. Reclamantul se afla într-un proces de recrutare desfășurat de banca privată pârâtă, care a avut loc prin intermediul portalului online Xing. În acest context, la 23 octombrie 2018, o angajată a pârâtei a trimis, prin intermediul serviciului de mesagerie al portalului, și unei terțe persoane, care nu era implicată în procesul de recrutare, un mesaj destinat exclusiv reclamantului. Mesajul avea următorul conținut:

„Stimate domnule [IP], sper că sunteți bine! Managerul nostru – domnul R [...] – consideră că profilul dvs. de comerciant este foarte interesant. Cu toate acestea, nu putem îndeplini așteptările dumneavoastră salariale. El poate oferi 80k +

remunerație variabilă. Având în vedere acest aspect, ar mai fi de interes pentru dumneavoastră? Aștept cu nerăbdare să primesc vești de la dumneavoastră și vă doresc să începeți cu brio ziua de marți. Cu stimă, I[...] [...]J”

- 4 Terțul, care lucrase cu reclamantul în cadrul aceluiași holding cu ceva timp în urmă și, prin urmare, îl cunoștea, a transmis mesajul reclamantului, întrebându-l dacă era un mesaj pentru reclamant și dacă acesta își căuta un loc de muncă.
- 5 2. Reclamantul susține că prejudiciul nu constă în pierderea abstractă a controlului asupra datelor divulgate, ci în faptul că cel puțin o altă persoană care îl cunoaște pe reclamant și pe potențialii, precum și pe foștii angajatori, are acum cunoștință de împrejurări care ar face obiectul confidențialității. Ar exista temerea că terțul, care își desfășoară activitatea în același sector de activitate, a transmis datele cuprinse în mesaj sau că și-ar fi putut procura un avantaj prin cunoașterea, în calitate de concurent, a unor eventuale posturi în procesul de recrutare. În plus, el consideră „renunțarea la pretenții” în negocierile salariale ca fiind o umilire, pe care nu ar fi transmis-o terților – cu atât mai mult unor potențiali concurenți.
- 6 Reclamantul a solicitat obligarea pârâtei să se abțină, în viitor, de la prelucrarea/transmiterea în vederea prelucrării a datelor cu caracter personal ale reclamantului în legătură cu recrutarea sa, atunci când acest lucru se întâmplă ca în mesajul trimis domnului F. W., la 23 octombrie 2018, prin intermediul portalului Xing, și să plătească reclamantului un prejudiciu moral în valoare de cel puțin 2 500 euro.
- 7 3. Landgericht (Tribunalul Regional, Germania) a admis în parte cererea, obligând pârâta să se abțină, potrivit concluziilor reclamantului, și acordând reclamantului o sumă în cuantum de 1000 de euro majorată cu dobânzi. În urma apelului declarat de pârâtă, Oberlandesgericht (Tribunalul Regional Superior, Germania) a modificat hotărârea Landgericht în ceea ce privește cererea de reparare a prejudiciului moral, respingând acțiunea în această privință.
- 8 Instanța de apel a considerat că reclamantul are dreptul, care decurge din articolul 17 alineatul (1) din RGPD, de a solicita încetarea prelucrării datelor sale cu caracter personal, în măsura în care aceasta are loc sub forma mesajului în litigiu. Riscul de repetare necesar ar fi prezent. Pe de altă parte, reclamantul nu ar fi îndreptățit la despăgubiri în temeiul articolului 82 din RGPD, întrucât, în orice caz, nu există dovezi privind producerea unui prejudiciu pentru reclamant. Este adevărat că transferul de date cu caracter personal către un terț neimplicat constituie o încălcare privind protecția datelor. Cu toate acestea, pe lângă încălcarea constatată, condiția prealabilă pentru repararea prin echivalent bănesc ar fi dovada unui prejudiciu concret – chiar dacă unul moral. Or, reclamantul nu ar fi demonstrat existența unui astfel de prejudiciu. Argumentația sa s-ar limita la prezentarea unei încălcări a protecției datelor. Chiar dacă s-ar presupune că există o „umilire”, aceasta nu poate fi apreciată ca fiind un prejudiciu moral.

9 Prin recursul său, admis de instanța de apel, reclamantul se opune acestei hotărâri și solicită menținerea integrală a pretențiilor sale. Prin recursul ei, pârâta solicită respingerea în totalitate a cererii.

10 II. Dispoziții de drept național eventual aplicabile în speță

1. Articolul 2 din Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (Legea fundamentală a Republicii Federale Germania, denumită în continuare „GG”):

„Articolul 2

(1) Fiecare persoană are dreptul la libera dezvoltare a personalității sale, cu condiția să nu încalce drepturilor altora și nici să nu încalce ordinea constituțională sau legea morală.

(2) [...]”

2. Articolul 253 din Bürgerliches Gesetzbuch (Codul civil, denumit în continuare „BGB”):

Articolul 253 Prejudiciul moral

(1) . Nu este posibil să se solicite o reparație în bani pentru o daună nepatrimonială decât în cazurile prevăzute de lege.

(2) În cazul în care trebuie plătite daune interese pentru o vătămare corporală ori pentru o atingere adusă sănătății, libertății sau autodeterminării sexuale, se poate solicita și o reparație echitabilă în bani pentru dauna nepatrimonială.”

3. Articolul 823 din BGB:

Articolul 823 Obligația de reparare a prejudiciului

(1) Cel care, cu intenție sau din culpă, aduce atingere în mod ilicit vieții, corpului, sănătății, libertății, proprietății sau oricărui alt drept al altuia este obligat să repare prejudiciul care rezultă din aceasta.

(2) Aceeași obligație le revine celor care încalcă o lege având ca obiect protecția altuia. Dacă, potrivit legii, este posibilă încălcarea legii și fără culpă, obligația de reparare nu ia naștere decât în cazul în care există o culpă.”

4. Articolul 1004 din BGB [în speță, aplicarea prin analogie la încălcarea drepturilor absolute în sensul articolului 823 alineatul (1) din BGB sau la încălcarea a unei legi care are ca obiect protecția altor persoane în sensul articolului 823 alineatul (2) din BGB]:

„Articolul 1004 Dreptul de a cere remedierea și încetarea

- (1) În cazul în care se aduce atingere proprietății altfel decât prin deposedare sau reținere, proprietarul poate solicita autorului tulburării să pună capăt atingerii. În cazul în care există temeri privind aducerea de noi atingeri aduse proprietății, proprietarul poate introduce o acțiune în încetare.
- (2) [...]”
- 11 III. Cu privire la trimiterea preliminară la Curtea de Justiție
- 12 Admiterea recursurilor formulate de părți depinde de interpretarea dreptului Uniunii.
- 13 1. Cu privire la aplicabilitatea dreptului Uniunii
- 14 a) Domeniul de aplicare al Regulamentului general privind protecția datelor este determinat atât din punct de vedere temporal [articolul 99 alineatul (2) din RGPD], cât și din punct de vedere teritorial [articolul 3 alineatul (1) din RGPD]. Regulamentul este, de asemenea, aplicabil *ratione materiae* [articolul 2 alineatul (1) din RGPD]. Mesajul în litigiu conținea, prin indicarea numelui de familie al reclamantului, a sexului său care reieșea din formula de adresare, a faptului că exista o procedură de recrutare în curs, precum și din atitudinea pârâtei în privința depunerii candidaturii reclamantului și a așteptărilor sale salariale – divulgate indirect în ceea ce privește ordinul de mărime – date cu caracter personal în sensul articolului 4 punctul 1 din RGPD. Astfel, aceste informații se refereau la o persoană fizică identificată sau cel puțin identificabilă de către pârâtă [operator de date în sensul articolului 4 punctul 7 din RGPD], care avea datele de contact și CV-ul reclamantului. Trimiterea, de către o angajată a pârâtei, a mesajului prin intermediul serviciului de mesagerie al unui portal online către un terț constituie o prelucrare (parțial) automatizată a datelor cu caracter personal sub forma divulgării prin transmitere, menționată cu titlu de exemplu la articolul 4 punctul 2 din RGPD.
- 15 b) Pârâta a încălcat dispozițiile Regulamentului general privind protecția datelor. Instanța de apel a recunoscut în mod corect că prelucrarea contestată de către pârâtă a datelor cu caracter personal ale reclamantului în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din RGPD era nelegală, în special nu era acoperită de consimțământul reclamantului. De asemenea, pârâta nu susține că prelucrarea ar fi fost legală în sensul acestei dispoziții.
- 16 2. Cu privire la întrebările preliminare 1a) și 1b)
- 17 „1a) [omissis]
- 18 1b) [omissis]”
- 19 Reclamantul nu solicită ștergerea datelor sale cu caracter personal prelucrate cu încălcarea RGPD, ci dorește să împiedice repetarea prelucrării ilegale prin intermediul unei acțiuni în încetare. În discuție este aspectul dacă reclamantul

poate întemeia această cerere pe articolul 17 alineatul (1) din RGPD, astfel cum a considerat instanța de apel. Problema este relevantă pentru soluționarea litigiului, întrucât nici nu a fost clarificată prin jurisprudența Curții de Justiție, nici nu i se poate da un răspuns clar în alt mod.

- 20 a) Cu toate acestea, în acțiuni formulate împotriva operatorilor de motoare de căutare pe internet, în care, odată cu cererea de dezindexare a anumitor linkuri din lista rezultatelor căutării, reclamantii au introdus de asemenea o acțiune în încetare, instanța de trimitere a considerat că „dreptul la ștergerea datelor”, consacrat la articolul 17 alineatul (1) din RGPD, nu trebuie redus la simpla ștergere a datelor, fie și numai din cauza condițiilor tehnice ale prelucrării datelor în cauză, care, în ultimă instanță, sunt imposibil de evaluat pentru persoana vizată și, în plus, sunt supuse progresului constant în materie de dezvoltare, ci include de asemenea, independent de punerea în aplicare tehnică, cererea de a nu efectua o nouă indexare (a se vedea în acest sens hotărârea din 27 iulie 2020, VI ZR 405/18, DE:BGH:2020:270720:UVIZR405.18.0, BGHZ 226, 285, punctele 1, 17 și 35 și hotărârea din 23 mai 2023, VI ZR 476/18, DE:BGH:2023:230523UVIZR476.18.0, juris, punctul 28 ale instanței de trimitere). Se pare că de la această ipoteză a pornit și Curtea de Justiție în Hotărârea sa din 8 decembrie 2022, pronunțată în cauza C-460/20 (a se vedea CJUE, [omissis] punctele 82 și 83). În consecință, instanța de trimitere a considerat că un drept de a introduce o acțiune în încetare, care decurge din articolul 17 alineatul (1) din RGPD, este posibil și în cazurile în care reclamantii, pe lângă ștergerea datelor lor cu caracter personal din baza de date a unui portal de evaluare, au solicitat omiterea publicării pe acest portal a unui profil care îi viza (a se vedea în acest sens hotărârea din 12 octombrie 2021, VI ZR 489/19, DE:BGH:2021:121021UVIZR489.19.0, BGHZ 231, 263, punctele 3 și 10 și hotărârea din 13 decembrie 2022, VI ZR 54/21, DE:BGH:2022:131222UVIZR54.21.0, AfP 2023, 149, punctul 3 și urm. și punctul 40).
- 21 b) Cu toate acestea, acest lucru nu clarifică încă dacă articolul 17 din RGPD poate fi considerat de asemenea temei al cererii în cazul în care persoana vizată de o prelucrare ilegală a datelor sale cu caracter personal nu solicită ștergerea acestor date, ci mai degrabă – precum în prezentul litigiu – pe lângă cererea de despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit, dorește să împiedice producerea unei alte încălcări similare a RGPD. Chiar dacă, potrivit modului său de redactare, articolul 17 din RGPD nu prevede un asemenea drept de a introduce o acțiune în încetare, în favoarea unui răspuns afirmativ la această întrebare ar putea pleda faptul că operatorul poate, în principiu, să îndeplinească cererea de încetare prin ștergerea datelor prelucrate în mod ilegal și, astfel, să prevină o altă încălcare similară a RGPD. În cazul în care persoana vizată refuză ștergerea, aceasta beneficiază de drepturile prevăzute la articolul 18 din RGPD [a se vedea articolul 18 alineatul (1) litera (b) din RGPD]. În acest caz, se pune întrebarea dacă dreptul persoanei vizate la restricționarea prelucrării în sensul articolului 18 și al articolului 4 punctul 3 din RGPD include, de asemenea, o acțiune în încetare în sensul descris mai sus. În jurisprudență și în doctrină [omissis][trimitere la

doctrina națională], problema dacă, în afara cazurilor, prezentate mai sus, deja soluționate de instanțele supreme, din dispozițiile RGPD – eventual, ținând seama și de articolul 79 din RGPD – rezultă un drept de a solicita încetarea prevăzută de dreptul Uniunii, este controversată.

22 3. Cu privire la a doua întrebare preliminară

23 „În cazul unui răspuns afirmativ la întrebările 1 a) și/sau 1 b):

24 a) [omissis]

25 b) [omissis]”

26 În conformitate cu dreptul național, o cerere de încetare orientată spre viitor, întemeiată pe o încălcare care a avut deja loc, presupune ca, în viitor, să existe temeri cu privire la alte încălcări ale dreptului reclamantului, așadar să existe un risc de repetare, bazat pe o prezumție de fapt în acest sens ca urmare a încălcării care a avut deja loc, dar care prezumție poate fi infirmată de părât (jurisprudență constantă; a se vedea, prin analogie, cu privire la dreptul de a solicita încetarea în caz de încălcare a dreptului la autodeterminare informațională în temeiul articolului 1004 alineatul (1) a doua teză din BGB, articolul 823 alineatul (1) din BGB, articolul 2 alineatul (1) din GG, înainte de intrarea în vigoare a RGDP, hotărârea instanței de trimitere din 15 septembrie 2015, VI ZR 175/14, DE:BGH:2015:150915UVIZR175.14.0, BGHZ 206, 347, punctul 30; cu privire la dreptul de a solicita încetarea în caz de încălcare a drepturilor generale referitoare la personalitate, a se vedea, printre altele, hotărârea instanței de trimitere din 27 aprilie 2021, VI ZR 166/19, DE:BGH:2021:270421UVIZR166.19.0, NJW 2021, 3334, punctele 21 și 23 și jurisprudența citată). Potrivit instanței de trimitere, ca urmare a naturii dreptului de a solicita încetarea, acesta ar trebui să se aplice de asemenea atunci când rezultă din RGDP în temeiul dreptului Uniunii. Totuși, acest aspect nu a fost încă clarificat de jurisprudența Curții de Justiție.

27 4. Cu privire la a treia întrebare preliminară

28 „În cazul unui răspuns negativ la întrebările 1 a) și 1 b):

[omissis]”.

29 În cazul în care, în conformitate cu dispozițiile RGDP, nu poate fi avut în vedere un drept de a solicita încetarea în temeiul dreptului Uniunii, se pune întrebarea dacă, în această privință, se poate recurge la dreptul național prin intermediul articolului 84 coroborat cu articolul 79 din RGDP sau dacă acest lucru se opune obiectivului unui nivel egal de protecție a datelor în cadrul Uniunii [a se vedea considerentele (9) și (10) ale RGPD]. Nici această chestiune nu a fost încă clarificată de Curtea de Justiție și este controversată în jurisprudență și în doctrină [omissis][trimitere la doctrina națională]. În conformitate cu dreptul național, un drept de a solicita încetarea poate exista în temeiul unei aplicări prin analogie a articolului 1004 alineatul (1) a doua teză coroborat cu articolul 823 din BGB,

atunci când există temerea că vor fi aduse noi atingeri [a se vedea, cu privire la dreptul de a solicita încetarea în caz de încălcare a dreptului la autodeterminare informațională în sensul articolului 1004 alineatul (1) a doua teză, prin analogie, al articolului 823 alineatul (1) din BGB și al articolului 2 alineatul (1) din GG, hotărârea instanței de trimitere din 15 septembrie 2015, VI ZR 175/14, DE:BGH:2015:150915UVIZR175.14.0, BGHZ 206, 347, punctul 18; cu privire la dreptul de a solicita încetarea în caz de încălcare a unei legi de protecție în sensul articolului 823 alineatul (2) prima teză din BGB, a se vedea de asemenea hotărârea Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, denumită în continuare „BGH”) din 17 iulie 2008, I ZR 219/05, NJW 2008, 3565, punctul 13 și jurisprudența citată].

30 5. Cu privire la a patra întrebare preliminară

31 „[*omissis*]”.

32 a) În Hotărârea sa din 4 mai 2023 pronunțată în cauza C-300/21, Curtea de Justiție a precizat că articolul 82 alineatul (1) din RGPD trebuie să fie interpretat în sensul că simpla încălcare a dispozițiilor acestui regulament nu este suficientă pentru a conferi un drept la despăgubiri, ci este, în plus, necesară existența unui prejudiciu ([*omissis*] punctul 31 și următoarele și punctul 42). Curtea a mai precizat că articolul 82 alineatul (1) din RGPD se opune unei norme sau unei practici naționale care subordonează obținerea de despăgubiri pentru un prejudiciu moral, în sensul acestei dispoziții, condiției ca prejudiciul suferit de persoana vizată să fi atins un anumit nivel de gravitate [*omissis*]. Cu toate acestea, Curtea a explicat de asemenea (*ibid.*, punctul 50) că respingerea unui prag de gravitate nu înseamnă că o persoană vizată de o încălcare a RGPD care a avut consecințe negative împotriva sa ar fi scutită de obligația de a demonstra că aceste consecințe constituie un prejudiciu moral, în sensul articolului 82 din acest regulament. De asemenea, în interpretarea articolului 82 din RGPD, Curtea de Justiție a făcut referire la considerentele (75) și (85) ale regulamentului (*ibid.*, punctul 37). Acestea precizează noțiunea de prejudiciu prin intermediul unor exemple enumerate individual „sau orice alt dezavantaj semnificativ de natură economică sau socială adus persoanei fizice în cauză”.

33 b) Având în vedere încălcarea RGPD în discuție în prezentul litigiu și consecințele invocate de persoana vizată, și anume temerea că datele vor fi transmise unor terți care lucrează în același sector de activitate, cunoașterea de către o persoană a unor împrejurări care fac obiectul confidențialității, umilința din cauza renunțării la pretenții în negocierile salariale și cunoașterea acesteia de către terți, din această perspectivă se ridică problema, care este determinantă pentru soluționarea litigiului, semnificativă dincolo de cazul concret și încă neclarificată de Curtea de Justiție, dacă articolul 82 alineatul (1) din RGPD trebuie interpretat în sensul că astfel de sentimente negative, cum ar fi supărarea, indignarea, nemulțumirea, îngrijorarea și teama de noi încălcări, îngrijorarea cu privire la o compromitere a reputației, care, în sine, fac parte din riscul general al vieții și adesea din experiența cotidiană, constituie deja un prejudiciu moral în sensul

normei. Nici articolul 82 din RGPD, nici considerentele referitoare la repararea prejudiciului nu oferă un răspuns clar la această întrebare (a se vedea Concluziile avocatului general prezentate la 27 aprilie 2023 în cauza C-340/21, [omissis] punctele 70 și 71[omissis]).

34 6. Cu privire la a cincea întrebare preliminară

35 „[omissis]”.

36 a) În Hotărârea sa din 4 mai 2023 în cauza C-300/21, Curtea a declarat că RGPD nu conține nicio dispoziție care să aibă ca obiect definirea normelor privind evaluarea daunelor interese pe care o persoană vizată, în sensul articolului 4 punctul 1 din acest regulament, le poate pretinde, în temeiul articolului 82 din acesta, atunci când o încălcare a regulamentului menționat i- a cauzat un prejudiciu. Prin urmare, în lipsa unor norme de drept al Uniunii în materie, revine sistemului juridic al fiecărui stat membru sarcina de a stabili modalitățile de reglementare a acțiunilor menite să garanteze drepturile pe care particularii le derivă din articolul 82 și, în special, criteriile de determinare a întinderii despăgubirilor datorate în acest context, sub rezerva respectării principiilor echivalenței și efectivității ([omissis] punctul 54 și jurisprudența citată și punctul 59).

37 În ceea ce privește principiul efectivității, Curtea a precizat că este de competența instanțelor naționale să stabilească dacă modalitățile prevăzute de dreptul național pentru stabilirea judiciară a daunelor interese datorate în temeiul dreptului la despăgubiri consacrat la articolul 82 din RGPD nu fac imposibilă în practică sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite de dreptul Uniunii și, mai precis, de acest regulament. În acest context, aceasta a subliniat că a șasea teză a considerentului (146) al RGPD arată că acest instrument urmărește să asigure „despăgubiri integrale și eficiente pentru prejudiciul [...] suferit” și, ținând seama de funcția compensatorie a dreptului la despăgubiri prevăzut la articolul 82 din RGPD, o despăgubire pecuniară întemeiată pe această dispoziție trebuie considerată ca fiind „integrală și eficientă” dacă permite compensarea integrală a prejudiciului concret suferit ca urmare a încălcării acestui regulament, fără a fi necesar, în vederea unei astfel de compensații integrale, să se impună plata unor daune interese punitive ([omissis] punctul 56 și următoarele).

38 b) Însă acest lucru nu pare să clarifice suficient dacă gravitatea culpei care stă la baza încălcării RGPD poate fi utilizat ca un criteriu relevant la evaluarea cuantumului prejudiciului moral pentru care trebuie plătite despăgubiri în conformitate cu articolul 82 alineatul (1) din RGPD [a se vedea, de asemenea, a cincea întrebare preliminară adresată de Bundesarbeitsgericht (Curtea Federală pentru Litigii de Muncă, Germania) în cauza C-667/21, 2022/C 95/18, p. 13 și urm.].

39 aa) Potrivit dreptului național, atunci când legea prevede o despăgubire pecuniară echitabilă pentru prejudiciul moral (daune morale), la evaluarea despăgubirilor

trebuie să se țină seama de faptul că daunele morale au o funcție dublă: ele trebuie să ofere părții vătămate o despăgubire adecvată pentru daunele care nu sunt de natură patrimonială (funcția compensatorie). În același timp, însă, trebuie să se țină seama de ideea conform căreia autorul prejudiciului datorează părții vătămate oferirea de satisfacție pentru ceea ce i-a provocat (funcția de reparație, jurisprudență constantă cu privire la articolul 253 din BGB, a se vedea, printre altele, hotărârea instanței de trimitere din 8 februarie 2022, VI ZR 409/19, DE:BGH:2022:080222UVIZR409.19.0, VersR 2022, 635, punctul 11 și jurisprudența citată). În această privință, este adevărat că, în general, ideea compensației se află în prim-plan. Cu toate acestea, dat fiind că legea impune o despăgubire echitabilă, scopul compensării nu poate fi determinant în ceea ce privește întinderea prestației. A ține seama exclusiv de ideea de compensație este imposibil, deoarece prejudiciile morale nu pot fi exprimate în bani, iar posibilitățile de compensare pot fi exprimate doar într-o măsură limitată în bani. Funcția de a oferi satisfacție exprimă o relație personală între autorul prejudiciului și persoana prejudiciată, creată prin aducerea prejudiciului, care, prin însăși natura sa, impune luarea în considerare a tuturor împrejurărilor cauzei și, în măsura în care acestea conferă prejudiciului concret caracterul său special, trebuie să fie luate în considerare la stabilirea prestației. Aceste împrejurări includ de asemenea gradul de culpă al autorului prejudiciului (a se vedea hotărârea instanței de trimitere citată anterior, punctul 12 și jurisprudența citată).

- 40 bb) În conformitate cu aceste principii, instanța de trimitere consideră că, ținând seama de principiul efectivității, se poate ține seama de culpă la evaluarea cuantumului despăgubirii care trebuie plătite, în temeiul articolului 82 alineatul (1) din RGPD, pentru un prejudiciu moral suferit, dacă aceste despăgubiri au și funcția de a oferi satisfacție – care, potrivit interpretării juridice naționale, nu servește la justificarea unei despăgubiri punitive – într-un mod comparabil cu daunele morale. Concluziile avocatului general din 6 octombrie 2022 prezentate în cauza C-300/21 indică faptul că aceasta ar putea fi situația ([*omissis*] punctul 29 [*omissis*]: „Prin urmare, interpretarea care asociază în mod automat noțiunea de «încălcare» cu cea de «despăgubire» fără acordarea unui prejudiciu nu este compatibilă cu modul de redactare a articolului 82 din RGPD. De asemenea, aceasta nu respectă nici obiectivul principal al răspunderii civile stabilit de RGPD, și anume acela de a oferi satisfacție persoanei vizate, tocmai prin intermediul unei despăgubiri «integrale și eficace» pentru prejudiciul suferit”). Astfel, culpa ar putea fi un aspect care trebuie luat în considerare atunci când se analizează ce sumă este adecvată pentru a compensa prejudiciul moral „integral și eficace”. Cu toate acestea, în Concluziile din 25 mai 2023 prezentate în cauza C-667/21, avocatul general și-a justificat opinia potrivit căreia gradul de neglijență a operatorului nu este relevant pentru evaluarea cuantumului prejudiciului moral care trebuie compensat în temeiul articolului 82 alineatul (1) din RGPD, printre altele, prin faptul că despăgubirile pentru prejudiciul suferit trebuie să fie „integrale” ([*omissis*] punctul 118 [*omissis*]).

- 41 7. Cu privire la a șasea întrebare preliminară

- 42 „În cazul unui răspuns afirmativ la întrebările 1a), 1b) sau 3: [*omissis*]”.
- 43 În cazul în care, în prezentul litigiu, reclamantul are un drept de a solicita încetarea în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului național, se pune întrebarea dacă această împrejurare poate fi luată în considerare la evaluarea cuantumului daunelor morale în temeiul articolului 82 alineatul (1) din RGPD, în sensul reducerii acestuia. În conformitate cu dreptul național, la stabilirea despăgubirilor pecuniare pentru prejudicii morale, în evaluarea globală necesară, trebuie, de asemenea, să se țină seama de ordinele judecătorești de încetare emise; acestea și opțiunile de executare care le sunt asociate pot influența și, în caz de îndoială, chiar exclude dreptul la o despăgubire pecuniară (a se vedea, cu privire la jurisprudența constantă a instanței de trimitere cu privire la despăgubirile pecuniare pentru încălcarea culpabilă a drepturilor generale referitoare la personalitate, printre altele, hotărârea instanței de trimitere din 22 februarie 2022, VI ZR 1175/20, DE:BGH:2022:22022UVIZR1175.20.0, VersR 2022, 830, punctul 44 și jurisprudența citată). Problema dacă – și, dacă este cazul, în ce măsură (este posibilă doar reducerea sau și excluderea completă?) – ținând seama de principiul efectivității, aceste principii pot fi transferate în cazul dreptului la despăgubiri pentru prejudiciul moral, prevăzut la articolul 82 alineatul (1) din RGPD, pare discutabilă și nu i se poate da un răspuns clar pe baza jurisprudenței de până acum a Curții de Justiție.

[*omissis*]